

Työpaikkaomavaraisuus; huolehditaan, että liike- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla.	Määrärahojen puitteissa toimitaan	Vähintään 20 liike-/teollisuustonttia myynnissä.	Teollisuus- ja liiketontteja myytiin 3 kpl Liike- ja teollisuustontteja myynnissä yli 20.
---	-----------------------------------	--	--

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Maanhankinta, ha	33	56	6	15,4	30
Maanhankinta 1000 €	698	760	94	564	444
Asemakaavaa ha (uudet + muutokset)	8	9	108	7	4
Tonttien rekisteröinti, kpl	40	35	62	100	14
AO-tonttien luovutus, kpl	10	27	10	10	5
Muiden tonttien luovutus, kpl	3	5	7	3	3
Tonttien myyntitulot 1000 €	849	520	372	187	252

Kunnallistekniset palvelut / Vesihuoltolaitos**Palvelukuvaus**

Vesihuoltolaitos on erillinen taseyksikkö kaupungin kirjanpidossa ja tuottaa palveluja kaupunginvaltuuston määrittelemien veden ja jäteveden toiminta-alueilla. Vesihuoltolaitos huolehtii puhtaan talousveden jakelusta kiinteistöille ja kiinteistöjen talousjäteveden keräämisestä ja toimittamisesta jätevedenpuhdistamolle. Veden jakeluverkosto, vesisäiliöt ja paineenkorotusasemat pidetään jatkuvassa toimintakunnossa (24/365). Jätevesiverkosto ja jätevesipumppaamot pidetään jatkuvassa toimintakunnossa.

Vesihuoltolaitoksen talousvesi hankitaan Lappavesi Oy:ltä (kaupungin osakkuusyhtiö). Jätevesi toimitetaan Lapuan Jätevesi Oy:lle (kaupungin tytäryhtiö).

Tavoitteet vuonna 2023 ja niiden toteutuminen

Tavoitteena on ollut, että toimintavarmaa vesihuoltoa kehitetään edelleen verkostojen, paineenkorotusasemien, pumppaamojen ja vesisäiliöiden jatkuvalla kunnossapidolla. Automaation osuutta lisätään ja verkostokarttaa ylläpidetään.

Toimintavarma vesihuoltoverkosto toteutui tavoitteiden mukaisesti käyttökatkoksien, jätevesiputkiston tukoksien ja vuotovesimäärän osalta. Automaatiota on lisätty valvomo-ohjelmaan sekä verkostokarttaa ylläpidetään päivittäin. Pumppaamoja ja paineenkorottamoja on saneerattu kuntokartoituksen perusteella.

Hulevesien vähentäminen viemäriverkostosta ei ole toteutunut. Uusien rakennettujen hulevesiverkostojen alueella, kiinteistöjen omistajien täytyy erottaa viemäriverkoston ja hulevesien putkistot toisistaan ja johtaa vedet hallitusti oikeaan paikkaan.

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on ollut lisäksi, että vesihuoltoa laajennetaan uusille asemakaava-alueille. Haja-asutusalueiden jätevesihuollon laajentamista kyläalueille jatketaan kaupunginvaltuuston päättämän talousarvion 2022 mukaisesti. Jäteveden toiminta-alueiden muuttamisesta on tehty oikaisuvaatimus korkeimpaan oikeuteen, joten tältä osin prosessi on kesken. Jäteveden toiminta-aluetta koskevaa lainvoimaista päätöstä ei ole saatu vuoden 2023 aikana.

Strateginen tavoite	Talousarvio-tavoite	Toimenpide	Toteutuma 2023
Hyvinvointi; Puhtaan veden jakelu	Veden verkosto pidetään jatkuvasti toimintakunnossa	Veden käyttökatkokset enintään 10 kpl/vuosi, katkoksen pituus enintään 6 h/katkos	Toteutunut. Putkirikosta johtuvia veden käyttökatkoksia 8 kpl.
Hyvinvointi; Jäteveden poisjohtaminen	Jäteveden verkosto pidetään toiminnassa ilman tukoksia	Jätevesiputkiston tukoksien avaus enintään 20 kpl/vuosi	Toteutunut. Tukoksia 17 kpl.
Talouden tasapaino; Vuotoveden minimointi veden osalta	Vesivuotojen korjaaminen.	Tavoitteena saada puhtaan veden vuotovesimääräksi alle 7 %/vuosi (ostettu vesi - laskutettu vesi)	Toteutunut, vuoto-vesimäärä 5,9 %.
Talouden tasapaino; Jätevesimäärän vähentäminen	Jätevesiverkostoon tulevien hulevesien minimointi	Jäteveden runkolinjaan tehtävillä savutuksilla paikallistetaan hulevesiverkoston rakentamistarve. Rakennetuilla alueilla tiedotetaan huleveteen liittymättömiä kiinteistöjä. Tavoitteena saada jäteveden vuotovesimääräksi alle 300.000 m ³ /vuosi (puhdistamolle johdettu jätevesi - laskutettu jätevesi)	Ei toteutunut.
Talouden tasapaino; Korjausvelan pienentäminen	Verkostoputkien ja pumppujen saneeraus	Putkien ja pumppaamojen saneeraustarpeen kartoitus vuosittain	Toteutunut, Kiviristin pumppaamon saneeraus siirtyi Uimahallin suunnittelun takia.

Keskeisimmät tunnusluvut

Puhdas vesi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Vesijohtoverkosto (km)	262	266	268	272	273
Liittymien lukumäärä (kpl)	3.612	3.629	3.659	3.681	3.692
Vuotovesi (%)	6,9	4,9	5,7	2,2	5,9
Liittymismaksu (€/m ³)	1.325	1.325	1.325	1.325	1.325
Kulutusmaksu (€/m ³)	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36

Jätevesi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Jätevesiverkosto (km)	284	290	300	301	302
Liittymien lukumäärä (kpl)	3.709	3.723	3.763	3.790	3.804
Vuotovesi (%)	35,0	40,8	36,7	33,0	41,2
Liittymismaksu norm. /haja	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350	3.050/ 4.350
Kulutusmaksu (€/m ³)	2,71	2,65	2,65	2,65	2,65

Em. hinnat eivät sisällä arvonlisäveron osuutta.

Kunnallistekniset palvelut / Liikenneväylät**Palvelukuvaus**

Liikenneväylät muodostuvat kaduista, katuviheralueista, kevyenliikenteenväylistä ja muista kaupungin hallussa olevista liikenneväylistä sekä niihin kuuluvista silloista, valaistuksesta, liikennemerkkeistä ja -valoista sekä muista ohjauslaitteista ja erityisrakenteista. Liikenneväylät ylläpidetään liikennöitävinä ympäri vuoden ja vuorokauden (24/365). Talvisaikaan kunnossapidon keskeisin tehtävä on liukkauden torjunta ja lumenauraus.

Kaupunki omistaa ja ylläpitää katuvalaistusta kaduilla, yleisillä teillä (valtion omistamilla teillä) ja yksityisteillä. Valaistus pidetään kytkettynä 18.8.-15.4. välisenä aikana. Yöllä valaistusta rajoitetaan ydinkeskustan muuntopiiriä lukuun ottamatta. Valaistuksen huolto hankitaan ulkoisena palveluna.

Katuvalaistuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa korostuu liikenneturvallisuuden lisääminen. Alueena on kaupunkitaajama ja kyläalueet kattavasti.

Yksityistiet muodostavat yksityisten tiekuntien ja tienhoitokuntien erikseen ylläpitämän yleistä tieverkkoa täydentävän itsenäisen tieverkon. Yksityisteiden ylläpitoa avustetaan kaupungin varoin.